

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою Інституту соціальної
та політичної психології
від «30» січня 2025 року,
протокол № 02/25

Директор

Микола СЛЮСАРЕВСЬКИЙ

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПРОВЕДЕННЯ АСИСТЕНТСЬКОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ
ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ В
ІНСТИТУТІ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ
НАПН УКРАЇНИ**

КИЇВ 2025

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про проведення асистентської педагогічної практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (далі – Положення) і Інституті соціальної та політичної психології НАПН України (далі – Інститут) визначає порядок організації, проведення і підведення підсумків практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у процесі їхньої підготовки за відповідними освітньо-науковими програмами на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

1.2. Це Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» від 23 березня 2016 р. № 261 та «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23 листопада 2011 р. № 1341, постанови Президії НАПН України «Про затвердження Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у НАПН України» від 21 березня 2018 р. № 1-2/4-87, Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті соціальної та політичної психології НАПН України, інших нормативно-правових актів.

1.3. Асистентська педагогічна практика є одним із компонентів освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії в Інституті.

1.5. Асистентська педагогічна практика здобувачів освіти може проводитися на базах практики закладів вищої освіти, наукових установ НАПН України та інших установ/організацій, які відповідають вимогам освітньо-наукової програми.

1.6. Асистентська педагогічна практика здійснюється в умовах професійної діяльності під організаційно-методичним супроводом керівника практики від Інституту та фахівця від бази практики.

2. МЕТА І ЗМІСТ АСИСТЕНТСЬКОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

2.1. Метою асистентської педагогічної практики є формування та розвиток визначених компетентностей щодо здійснення наукової та науково-педагогічної діяльності, які є результатом підготовки докторів філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

2.2. Асистентська педагогічна практика здобувачів освіти передбачає безперервність і послідовність її проведення для формування достатнього рівня практичних компетентностей відповідно до запланованих результатів підготовки.

2.3. Обсяг асистентської педагогічної практики здобувачів освіти, передбачений освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії, складає 3 кредити ЄКТС.

2.4. Тривалість і терміни проведення асистентської педагогічної практики визначаються в навчальних планах підготовки здобувачів освіти, затверджених рішенням вченої ради Інституту.

2.5. Зміст і послідовність практики визначаються робочою програмою практики, яка розробляється відділом Інституту, відповідальним за підготовку здобувачів освіти, згідно з навчальним планом, погоджується з гарантом освітньо-наукової програми та затверджується вченою радою Інституту.

Робоча програма асистентської педагогічної практики має містити рекомендації про види, форми контролю щодо оцінювання результатів підготовки та рівня формування компетентностей, які здобувачі ступеня доктора філософії мають досягти, тощо.

За рішенням вченої ради Інституту можуть розроблятися та затверджуватися також інші методичні документи, які сприятимуть досягненню високої якості проведення асистентської педагогічної практики здобувачів ступеня доктора філософії.

2.6. Асистентська педагогічна практика здобувачів освіти проводиться на другому році навчання. Для тих здобувачів освіти, які з поважних причин не змогли пройти практику на другому році навчання, як виняток, асистентська педагогічна практика може бути перенесена на третій рік навчання за відповідним рішенням вченої ради Інституту.

3. Бази практики

3.1. Асистентська педагогічна практика здобувачів освіти Інституту проводиться на базах практики, які мають відповідати вимогам робочої програми асистентської педагогічної практики.

Здобувачі освіти, які працюють за фахом, можуть проходити практику за місцем працевлаштування. У випадку, коли підготовка здобувачів освіти здійснюється за рахунок коштів юридичних (фізичних) осіб, реалізація практики здійснюється цими особами, закладами освіти, науковими установами НАПН України, відповідно до умов договору (контракту) на підготовку здобувачів освіти.

3.2. Здобувачі освіти можуть самостійно з дозволу структурних підрозділів Інституту, відповідальних за підготовку здобувачів освіти, обирати для себе місце проходження асистентської педагогічної практики і пропонувати його для використання.

3.3. Інститут заздалегідь укладає договори з базами практики за рекомендованою формою (додається). Строк дії договорів визначається за згодою сторін.

Якщо порядок проходження практики здобувачів освіти вже передбачений у договорах (контрактах) на їх підготовку, окремі договори про практику можуть не укладатися.

4. Організація і керівництво практикою

4.1. Контроль за організацією і проведенням асистентської педагогічної практики покладається на заступника директора з науково-методичної роботи.

Навчально-методичне керівництво і виконання робочої програми асистентської педагогічної практики забезпечують структурні підрозділи Інституту, відповідальні за підготовку здобувачів освіти.

Загальну організацію асистентської педагогічної практики та контроль за її проведенням здійснює керівник практики, який призначається директором Інституту, або гарант освітньо-наукової програми.

4.2. Керівником асистентської педагогічної практики здобувача освіти від Інституту призначається його науковий керівник.

До керівництва асистентською педагогічною практикою здобувачів освіти можуть залучатися інші наукові працівники відділів, відповідальних за підготовку здобувачів освіти.

4.3. Керівник практики від Інституту:

- перед початком асистентської педагогічної практики контролює підготовленість баз практики та у разі необхідності забезпечує проведення необхідних заходів;

- забезпечує проведення всіх організаційних заходів щодо проходження практики, зокрема надає необхідні документи, перелік яких визначено робочою програмою асистентської педагогічної практики, затвердженої вченою радою Інституту, повідомляє про порядок проходження асистентської педагогічної практики та її звітності тощо;

- спільно з керівником практики від бази практики забезпечує її проходження згідно з робочою програмою асистентської педагогічної практики;

- реалізує інші повноваження, визначені Інститутом.

4.4. Розподіл здобувачів освіти на асистентську педагогічну практику проводиться Інститутом з урахуванням замовлень на підготовку здобувачів освіти, їх місця роботи тощо.

4.5. Бази практик в особі їх перших керівників разом з Інститутом несуть відповідальність за організацію, якість і результати асистентської педагогічної практики аспірантів.

4.6. Обов'язки безпосередніх керівників, призначених базами практики, зазначені в окремих розділах договорів на проведення асистентської педагогічної практики, зокрема:

- прийняти здобувачів освіти на практику згідно з календарним планом;

- створити необхідні умови для виконання здобувачами освіти програми асистентської педагогічної практики, не допускати використання їх на посадах і роботах, що не відповідають робочій програмі асистентської педагогічної практики;

- забезпечити здобувачів освіти необхідними умовами безпечної роботи;

- надати здобувачам освіти-практикантам можливість користуватися лабораторіями, кабінетами, майстернями, бібліотеками, а також технічною та іншою документацією, необхідною для виконання робочої програми асистентської педагогічної практики;

- у разі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та інше повідомляти Інститут;

- після закінчення практики оцінити рівень досягнення здобувачем освіти результатів навчання, запланованих робочою програмою асистентської педагогічної практики.

4.7. Здобувачі освіти при проходженні асистентської педагогічної практики зобов'язані:

– до початку асистентської педагогічної практики одержати від керівника практики від Інституту консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;

– своєчасно прибути на базу практики;

– у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені робочою програмою асистентської педагогічної практики, та рекомендації її керівників;

– своєчасно подати звітні документи, які визначені робочою програмою асистентської педагогічної практики, затвердженої вченою радою Інституту.

4.8. Педагогічна практика, яку здобувач освіти проходить у межах академічної мобільності, зараховується як асистентська педагогічна практика за умови, що така можливість передбачена договором із закладом-партнером і зміст практики відповідає програмі підготовки здобувачів освіти.

5. Підведення підсумків асистентської педагогічної практики

5.1. Після закінчення терміну асистентської педагогічної практики здобувачі освіти звітують про виконання програми. Загальна форма звітності здобувача освіти за асистентську педагогічну практику – це подання письмового звіту, підписаного й оціненого безпосередньо керівником від бази практики.

Письмовий звіт разом з іншими документами подається здобувачем освіти на ознайомлення керівнику практики від Інституту та заслуховується й обговорюється на засіданні відділу (лабораторії).

5.2. Форма звітності та термін її проведення визначаються робочою програмою асистентської педагогічної практики, затвердженою вченою радою Інституту.

Залік здобувачів освіти з асистентської педагогічної практики відбувається у формі підсумкової конференції.

5.3. Здобувачу освіти, який не виконав програму асистентської педагогічної практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених Інститутом. У разі отримання вдруге негативної оцінки по практиці рішення про подальшу підготовку здобувача освіти приймає вчена рада Інституту.

5.4. Підсумки практики обговорюються на засіданні структурного підрозділу Інституту, який відповідальний за підготовку здобувачів освіти.

Додаток
до Положення про проведення
асистентської педагогічної практики
здобувачів вищої освіти ступеня доктора
філософії в Інституті соціальної та
політичної психології НАПН України

ДОГОВІР
про проведення практики здобувачів вищої освіти
ступеня доктора філософії Інституту соціальної та політичної психології
Національної академії педагогічних наук України

від «___» _____ 20__ р.

№ _____

Ми, що нижче підписалися, з однієї сторони Інститут соціальної та політичної психології Національної академії педагогічних наук України в особі директора СЛЮСАРЕВСЬКОГО Миколи Миколайовича (далі – Інститут), діючого на підставі Статуту Інституту і, з другої сторони,

_____

(назва підприємства, організації, установи)

(надалі – база практики), в особі _____,

(посада прізвище, ініціали)

діючого на підставі _____

(Статут підприємства, розпорядження, доручення)

уклали між собою договір:

1. База практики зобов'язується:

1.1. Прийняти аспірантів на практику згідно з календарним планом:

№	Галузь знань, шифр і назва спеціальності	Курс	Вид практики	Кількість аспірантів	Термін практики	
					Початок	Кінець

1.2. Призначити наказом кваліфікованих наукових (науково-педагогічних) працівників для безпосереднього керівництва практикою.

1.3. Створити необхідні умови для виконання аспірантами програми асистентської педагогічної практики, не допускати використання їх на посадах і роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності.

1.4. Забезпечити аспірантів необхідними умовами безпечної роботи.

1.5. Надати аспірантам-практикантам і керівникам практики від Інституту можливість користуватися лабораторіями, кабінетами, майстернями, бібліотеками, а також технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми асистентської педагогічної практики.

1.6. У разі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та інше повідомляти Інститут.

1.7. Після закінчення асистентської педагогічної практики дати характеристику на кожного аспіранта-практиканта, в якій відобразити рівень формування та розвиток здатності до науково-педагогічної діяльності.

1.8. Додаткові умови _____

2. Інститут зобов'язується:

2.1. За два місяці до початку практики надати базі практики для погодження програму, а не пізніше ніж за тиждень – список аспірантів, яких направляють на практику.

2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих наукових (науково-педагогічних) працівників.

2.3. Забезпечити додержання аспірантами трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, що сталися з аспірантами.

3. Відповідальність сторін за невиконання договору.

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення асистентської педагогічної практики згідно з законодавством про працю в Україні.

3.2. Всі суперечки, що виникають між сторонами за договором, вирішуються в установленому порядку.

3.3. Договір набуває сили після його підписання сторонами і діє до кінця практики згідно з календарним планом.

3.4. Договір складений у двох примірниках – по одному базі практики і Інституту.

3.5. Юридичні адреси сторін і розрахункові рахунки:

Інститут
соціальної та
політичної
психології
НАПН України:
База практики:

Інститут соціальної та політичної
психології НАПН України:

База практики:

_____ підпис ініціали, прізвище
« ____ » _____ 20__ р.

_____ підпис ініціали, прізвище
« ____ » _____ 20__ р.

М.П.

М.П.